

Empowered lives.
Resilient nations.

ОГЛЯД СТАНУ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

місто Світлодарськ

2019

РЕЗЮМЕ

Жителі Світлодарська стали почувати себе безпечніше паралельно зі зниженням інтенсивності бойових дій і припиненням обстрілів міста. Однак загроза відновлення бойових дій є ключовою.

Важливим фактором, що впливає на життя городян, є необхідність добиратися 30 км до м. Бахмута, щоб отримати мінімальний набір послуг від соціальних служб і фондів. Це ускладнюється поганим станом доріг і малою кількістю регулярного громадського транспорту.

У місті бракує поліцейських, що пов'язано з некомплектом у відділі поліції та загальним зниженням кількості персоналу поліції. Ситуація ускладнюється відсутністю громадських формувань, які допомагають поліції.

Роботу ДСНС жителі оцінюють високо, також у ДСНС добре налагоджена взаємодія з місцевою владою Бахмутського району. Однак рівень підготовленості міста до надзвичайних ситуацій залишається низьким.

Надані рекомендації містять ідеї проєктів, які дозволять вести роботу щодо зниження наявних загроз і заохочувати населення до участі в програмах, спрямованих перетворення Світлодарська на більш безпечне місто.

ЦІЛІ

Оцінювання місцевих проблем безпеки з погляду місцевого населення.

Оцінювання інституційної спроможності поліції та можливості надавати поліцейський сервіс.

Оцінювання інституційної спроможності ДСНС реагувати на надзвичайні ситуації.

Оцінювання ініціатив з community policing.

МЕТОДОЛОГІЯ

Для проведення оцінки був розроблений спеціальний інструмент, питання якого ґрунтувалися на положеннях Методології оцінки спроможності ПРООН (UNDP Capacity Assessment Methodology) з урахуванням місцевих особливостей законодавства й системи управління державними органами.

Інформація збиралася під час проведення інтерв'ю з представниками місцевої влади, жителями Світлодарська, громадськими активістами, керівництвом та працівниками поліції, керівництвом та працівниками ДСНС. **Всього було проведено 8 глибинних інтерв'ю.**

✓ Загальний огляд ситуації з безпекою

Зі зниженням інтенсивності бойових дій у районі Світлодарська та припиненням обстрілів міста відчуття безпеки у жителів дещо зростає. Однак загроза відновлення бойових дій є ключовою для людей. У 2018 році школу було обстріляно з міномета, її відремонтували за кошти державного бюджету та гуманітарних організацій.

Після початку бойових дій селища Миронівське, Новолуганське і ще п'ять сіл разом зі Світлодарськом було приєднано до Бахмутського району. Раніше вони були у підпорядкуванні Дебальцевського району. Всі послуги

знаходяться в Бахмуті, за 30 км від Світлодарська. Приєднання було вимушеним заходом, і в різних державних службах жителів цих населених пунктів розглядають як додаткове навантаження. У місті багато літніх людей, які потребують послуг пенсійного фонду та соціальних служб, яким важко добиратися до Бахмута: на день ходить лише 3 рейси, міст по трасі М-03 «Київ-Харків-Довжанський», який з'єднує Світлодарськ з Бахмутом знаходиться в аварійному стані. Періодично його ремонтують, що додатково збільшує час доїзду, необхідність замовляти таксі або влаштуватися на ночівлю в Бахмуті.

Світлодарська ТЕС фінансує міське освітлення, але воно працює тільки на центральних вулицях і біля деяких будинків. Податків від роботи ТЕЦ в місто не надходить, що унеможливає планування будь-яких програм, спрямованих на поліпшення безпеки. Через малу

кількість працівників поліції в місті відсутнє постійне патрулювання. У 2019 році поліція стала регулярно звітувати за новою формою. У місті повністю відсутнє відеоспостереження. У місті розташована комендатура ВСП, що знімає питання злочинності військових.

У Світлодарську відсутні обладнані укриття. В одному з будинків є пристосований підвал, але цього недостатньо. Також відсутня система оповіщення. Під час активних бойових дій у 2015 році з евакуацією допомагало обласне управління ДСНС. Зараз розробленого плану реагування на надзвичайні ситуації немає, техніка не зарезервована.

✓ Робота поліції

До початку бойових дій у Світлодарську було відділення міліції, в якому працювало 36 поліцейських. Сьогодні залишилося 2 працівників поліції, які постійно працюють та ще 4 відряджають з Бахмута. Світлодарськ обслуговується Бахмутським відділом поліції, який також обслуговує м. Бахмут, Бахмутський район та інші приєднані частини районів, які нині контролює уряд України із загальною чисельністю населення 160 тис. осіб. На території району та в зоні оперативного обслуговування (а це не тільки Бахмутський район) створено 3 поліцейські станції, на черзі відкриття ще 3 у Сіверську та Часовому Ярі. Бахмутський ВП обслуговує 110 км лінії розмежування. Загальний некомплект по відділу поліції становить 21%, найбільше не вистачає працівників у слідстві та в розшуку. Зараз працює 268 співробітників. Кожен третій співробітник поліції, який працює у відділі свого часу виїхав із непідконтрольних територій.

У 2019 році було отримано 923 повідомлення і заяви від жителів м. Світлодарська.

Частина повідомлень надходить під час особистих прийомів і відвідування громадянами відділу поліції та поліцейських станцій. 80% повідомлень через дільничних роблять місцеві жителі. У 2018 році відділ поліції отримав криміналістичний мікроавтобус з повним обладнанням, у штаті працює 3 експерти-криміналісти.

Плану роботи поліції на рік і більше немає. Це пов'язано з тим, що статистичні показники нині мають менше значення, і керівництво не порівнює показники роботи з показниками минулих років. **Зараз діяльність поліції оцінюється за такими показниками:**

- Реагування на повідомлення громадян;
- Скарги на роботу поліції та/або незаконні дії;
- Робота з громадою та населенням.

Найкраще налагоджений контакт із населенням у прифронтовій зоні. Там найбільше цінують роботу поліції.

Відтік кадрів пов'язаний з тим, що люди переводяться в інші регіони, багато хто просто втопився і не витримує такого ритму роботи. Водночас певна кількість працівників поліції останнім часом перевелася з інших областей: хтось за покликанням, а хтось

з метою отримання статусу учасника бойових дій. **60% особового складу є учасниками бойових дій.** Некомплект істотно впливає на роботу поліції. Наряд чергової служби при повному комплекті заступав би добу через три, а сьогодні він змушений заступати добу через дві. Люди менше відпочивають, більше втоплюються, менш ефективно працюють. Додаткових коштів оплатити понаднормову роботу не виділяється. Для перекриття некомплекту слідчо-оперативної групи в Світлодарську/Миронівському у відрядження на 2 тижні направляються кілька співробітників.

На всю територію обслуговування діє 3 слідчо-оперативні групи, 5 груп реагування патрульної поліції і підрозділ з охорони громадської безпеки (піше патрулювання). Дільничні офіцери поліції обіймають 37 посад, вакантних — 4. У 2017 році до відділу на службу прийшли 12 випускників ВНЗ, всі працюють і до сьогодні.

Заняття з профпідготовки в відділі поліції проводяться щотижня: персонал вивчає накази, закони, стріляє, здає тести. Крім цього,

за 2019 рік було організовано 4 сесії зі здобуття співробітниками навичок першої медичної допомоги. Через велике навантаження проводиться недостатньо занять з фізичної підготовки персоналу. За всіма молодими співробітниками закріплюють наставників, у штаті ВП працює практичний психолог.

У рамках районної програми «Правопорядок» на 2019 рік було виділено 350 000 грн на ремонт ізолятора тимчасового утримання; 100 000 грн на ремонт покрівлі будівель відділу поліції; 100 000 грн на камери

відеоспостереження (переважно в м. Бахмут). Міський бюджет також виділив 150 000 грн на паливо для поліції. Зараз завершено ремонт приміщень Бахмутського райвідділу й додатково додалося 60 кабінетів, потреба в приміщеннях повністю перекрита.

НПУ в серпні видала 2 нових автомобіля, тому проблем із доїздом на виклики немає. **Серед потреб поліції:** генератори для поліцейських станцій; аптечки для станцій і для поліцейських; додаткові камери на траси та в місто; постери, буклети, роздаткові матеріали з питань попередження злочинності.

Пріоритет реагування віддається тяжким злочинам. Недоїздів на виклики практично немає, крім випадків з обстрілами. До проблем у профілактичній роботі та роботі по розкриттю належить довірливість громадян і як наслідок — часті випадки шахрайства. Ведеться профілактика, поліція розвішує плакати й наліпки на банкомати. Також для всіх громадян створена група в фейсбуці — «Бахмутський ВП».

Проблемою також є некомплект у Бахмутському суді. Так, з 17 суддів на сьогодні з повноваженнями лишилось тільки 3. Це не дозволяє поліції ефективно працювати з санкціями у кримінальних провадженнях.

Раз на три місяці керівництво поліції звітує перед міською радою м. Бахмута і перед громадами. Раз на 2 тижні обов'язково проводиться брифінг начальника поліції. Співробітники карного розшуку створили й оновлюють карту приватних камер міста та району, ведеться співпраця з власниками, і люди згодні ділитися записами в разі запиту. Поліція взаємодіє з громадськими організаціями, наприклад, ГО «Вимпел», на базі якої створено громадське формування з охорони громадського порядку. У Світлодарську партнерської організації поки що немає. У місті 85% квартир об'єднані в ОСББ, дільничні цілеспрямовано працюють з ними і звітують перед ними. Також є осередки ГО «Ліга майбутніх поліцейських» у кожній школі.

✓ Робота ДСНС

Світлодарськ, Миронівське і 10 прилеглих сіл обслуговує ДПРЧ-80. У частині є 4 пожежні авто й один піноутворювач. У штаті частини працює 49 співробітників, 2 позиції неуккомплектовані. На зміну заступає 8 осіб.

У 2019 році рятувальники 16 разів виїжджали на пожежі, 61 раз на надзвичайні ситуації.

Доїзд до багатьох сіл через поганий стан доріг ускладнений, наприклад, до с. Новолуганське доїзд займає більш ніж 30 хв. Середній час доїзду команди — 8,5 хвилин. На території обслуговування знаходяться Світлодарська ТЕС і Миронівська ТЕЦ. Вони мають власні пожежні команди.

Однією з найбільших проблем у районі обслуговування є залишені або нерозірвані боєприпаси. У частині навчено 4 ідентифікатора, піротехнічні групи працюють вахтовим методом зі Слов'янська та/або з інших регіонів України.

Налагоджено взаємодію з місцевою владою. Так, наприклад, у 2019 році рятувальникам придбали кисневі апарати та паливо для машин. До кінця року з районного бюджету ще очікують цифрові радіостанції. **У частині ведеться активний ремонт:** приміщення ремонтуються, замінено вікна та підлогу.

Серед ключових потреб: ранцеві системи гасіння для роботи з низовими локальними пожежами. На територію обслуговування в літній період постійно виникають пожежі в лісі й на полях, куди вкрай ускладнений під'їзд техніки.

Ранцеві системи гасіння дозволять ефективно працювати командам рятувальників, без прив'язки до автомобілів.

ВИСНОВКИ

- Жителі Світлодарська почали почувати себе безпечніше паралельно зі зниженням інтенсивності бойових дій і припиненням обстрілів міста. Однак загроза відновлення бойових дій є ключовою.
- Жителі міста змушені добиратися 30 км до Бахмута, щоб отримати мінімальний набір послуг від соціальних служб і фондів. Поганий стан доріг, мала кількість регулярного транспорту, періодично закритий на ремонт міст — все це робить транспортну доступність важливим фактором безпеки в Світлодарську.

- Кількість поліцейських, які обслуговують Світлодарськ скоротилося в три рази з моменту початку бойових дій. Місто обслуговується Бахмутським відділом поліції, разом з величезною територією, на якій проживає 160 000 осіб. Поліція відчуває суттєву нестачу кадрів, а партнерської організації в Світлодарську немає. Найважливішою проблемою, на яку спрямовані зусилля поліції у Світлодарську є шахрайство.
- Роботу ДСНС оцінюють високо: рятувальники оперативно й ефективно реагують на виклики. У ДСНС добре налагоджена взаємодія з місцевою владою Бахмутського району. Серед ключових потреб: ранцеві системи гасіння для роботи з низовими локальними пожежами.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Збільшити кількість працівників поліції в місті та забезпечити постійну доступність і видимість поліції для громадян.
- Розвивати різні форми взаємодії громадян і поліції: модерновані групи в месенджерах; спільне патрулювання; профілактична робота з попередження шахрайства.
- Здійснити проект по установці в місті систем відеоспостереження.
- Почати роботу з підготовки до надзвичайних подій: створити систему оповіщення жителів, підготувати обладнані укриття.
- Поліпшити транспортну доступність і запустити мобільний офіс з представниками соціальних служб і державних органів. Розглянути можливість проекту по відкриттю ЦНАПу в Світлодарську.

